

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे-३०.

'STARS' प्रकल्पांतर्गत

संकलित मूल्यमापन २ : २०२३-२४ सराव प्रश्नपत्रिका

इयत्ता - पाचवी : विषय - गणित

शिक्षकांसाठी सूचना, प्रात्यक्षिक/तोंडी प्रश्न आणि उत्तरसूची

भूमिका व दृष्टिकोनातील बदल :

राज्यस्तरावरून 'STARS' प्रकल्पांतर्गत २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षात पायाभूत चाचणी, संकलित चाचणी - १ व संकलित चाचणी - २ अशा तीन चाचण्या घेण्याचे नियोजन करण्यात आले आहे. इयत्ता तिसरी ते आठवी पर्यंतच्या प्रत्येक विद्यार्थ्यांने वयोगटानुरूप अपेक्षित अध्ययन संपादनूक प्राप्त केली आहे किंवा नाही, याची तपासणी या चाचण्यांद्वारे करता येईल.

या चाचण्यांद्वारे विद्यार्थी संपादनूकीचे सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन करून गुणवत्ता समृद्धीसाठी आवश्यक उपाययोजना करणे तसेच शाळाधारित मूल्यांकन प्रक्रियेचे बळकटीकरण करणे हा उद्देश आहे.

यानुसार राज्यस्तरावरून २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षात इयत्तानिहाय अध्ययन निष्पत्ती आधारित इयत्ता तिसरी ते आठवीच्या विद्यार्थ्यांची संकलित चाचणी - २ घेण्यात येत आहे. सदर चाचणीचा मुख्य उद्देश, विद्यार्थ्यांनी अध्ययन निष्पत्ती किती प्रमाणात प्राप्त केलेल्या आहेत, हे शिक्षकांनी लक्षात घेऊन गरजेनुरूप कृती-कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करणे हा आहे.

चाचणीचे स्वरूप :

- संकलित चाचणी - २ ही अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित असून ती इयत्ता तिसरी ते आठवीच्या विद्यार्थ्यांसाठी प्रात्यक्षिक, तोंडी व लेखी स्वरूपाची आहे.
- संकलित चाचणी - २ विकसित करताना त्या इयत्तेतील द्वितीय सत्रातील अध्ययन निष्पत्ती विचारात घेतल्या आहेत.

इयत्ता	तोंडी व प्रात्यक्षिक	लेखी	एकूण
तिसरी	10	30	40
चौथी	10	30	40
पाचवी	10	40	50
सहावी	10	40	50
सातवी	10	50	60
आठवी	10	50	60

संकलित मूल्यमापन 2 : 2023-24 : शिक्षकांसाठी सूचना आणि उत्तरसूची : इयत्ता - पाचवी : विषय - गणित : (1)

चाचणी नियोजनकरिता सूचना :

- संकलित चाचणी - २ चे पूर्वनियोजन, प्रत्यक्ष चाचणी घेणे आणि माहितीचे संकलन अशा तीन टप्प्यांचे नियोजन शिक्षकांनी इयत्तानिहाय व विषयनिहाय करावे.
- प्रात्यक्षिक व तोंडी परीक्षेसाठी लागणारे साहित्य शिक्षकांनी चाचणी सुरू करण्यापूर्वी तयार ठेवावे.
- विद्यार्थी संख्येनुसार वेळेचे नियोजन करावे.
- प्रात्यक्षिक व तोंडी व लेखी परीक्षेसाठी विद्यार्थ्यांना पुरेसा वेळ द्यावा.
- विद्यार्थ्यांना प्रश्नाचे आकलन न झाल्यास शिक्षकांनी त्यांना प्रश्न समजण्यासाठी साहाय्य करावे; मात्र उत्तराचा संकेत देऊ नये.
- संबंधित वर्गाच्या गणित विषय शिकविणाऱ्या शिक्षकांनीच ही चाचणी विद्यार्थ्यांकडून सोडवून घ्यावी.
- चाचणी तपासताना प्रश्नांचे गुण पूर्णांकात द्यावे. अर्धा गुण देऊ नये.
- प्रात्यक्षिक व तोंडी परीक्षेसाठी विचारावयाच्या प्रश्नांचा समावेश मूळ प्रश्नपत्रिकेत करण्यात आलेला आहे.
- प्रात्यक्षिक व तोंडी परीक्षेची उत्तरे व कृतीसाठी वेगळा कागद वापरून त्यात विद्यार्थ्यांना आपले प्रतिसाद नोंदवण्यास सांगावे.
- सदर तोंडी चाचणीचे प्रश्न नमुनात्मक आहे. शिक्षक त्याच अध्ययन निष्पत्तीवरील इतर प्रश्न विद्यार्थ्यांना विचारू शकतात.

चाचणीनंतर :

- १) चाचणीची उत्तरपत्रिका तपासल्यानंतर विद्यार्थ्यांच्या गुणांची नोंद गुणनोंदणी तक्त्यात करावी.
- २) गुणनोंदणी तक्त्यातील गुणांचे विश्लेषण करावे.
- ३) ज्या क्षेत्रांतील अध्ययन निष्पत्तीमध्ये विद्यार्थी मागे आढळतील त्या विद्यार्थ्यांसाठी गरजेनुसार कृती कार्यक्रमांची निर्मिती व अंमलबजावणी करावी.
- ४) ज्या अध्ययन निष्पत्तीमधील विद्यार्थ्यांची संपादनूक कमी आढळेल त्या घटकांचा पुर्नअध्यापन, सराव व उजळणी करून घ्यावी.

उत्तरसूची व गुणदानाबाबत सूचना

इयत्ता : पाचवी - विषय : गणित (मराठी माध्यम)

प्रात्यक्षिक व तोंडी चाचणी			
प्र. क्र.	प्रश्नासह उत्तरे व सूचना	अध्ययन निष्पत्ती	गुणदान
प्र. 1)	प्रात्य. अ) तुमच्या मनाने शाल किंवा साडी यांच्या किनारीसाठी आकृतिबंध तयार करा.	05.70.09	3
	तोंडी ब) 1) चौरस संख्या म्हणजे काय?		1
	2) तुमच्या सभोवताली आकृतिबंध कोठे आढळतो ?		1
प्र. 2)	प्रात्य. अ) दिलेल्या तक्त्यातील मूळ आणि संयुक्त संख्या ओळखा.	05.71.02	3
	तोंडी ब) 1) 32 या संख्येचे सर्व विभाजक लिहा.		1
	2) 35 या संख्येला 7 ने निःशेष भाग जातो का ?		1

संकलित मूल्यमापन 2 : 2023-24 : शिक्षकांसाठी सूचना आणि उत्तरसूची : इयत्ता - पाचवी : विषय - गणित : (2)

प्र. क्र.	प्रश्नासह उत्तरे व सूचना	अध्ययन निष्पत्ती	गुणदान
लेखी चाचणी			
प्र. 3)	खाली दिलेली उदाहरणे सोडव.	04 .71.01	8
	अ) 7 ची स्थानिक किंमत. 7000		1
	ब) ₹ 76,5432		1
	क) तीन लाख सदुसष्ट हजार पाचशे बेचाळीस		1
	ड) 173		1
	इ) 81,609		1
	फ) 47,006		1
	ग) 7792		1
	ह) 810		1
प्र. 4)	खाली दिलेली उदाहरणे सोडव.	05.71.02	6
	अ) • 28 चे विभाजक 1,2,4,7,14,28 (1 गुण)		2
	• 18 चे विभाजक 1,2,3,6,9,18 (1 गुण)		
	ब) • 45 चे भाजक $\times \checkmark$ (1 गुण)		2
	• 60 चे भाजक $\checkmark \checkmark$ (1 गुण)		
	क) तीन गट - (1 गुण)		2
	2 चेंडू उरतील (1 गुण)		
प्र. 5)	खालील प्रश्न सोडव.	05 .71.11	8
	अ) • क्षेत्रफळ 1200 चौमी (2 गुण)		4
	• खर्च 7,80,000 रुपये (2 गुण)		
	ब) परिमिती सूत्र = सर्व बाजूंची बेरीज (1 गुण)		2
	परिमिती 72 सेमी (1 गुण)		
	क) चौरसांची संख्या (1 गुण)		2
	क्षेत्रफळ = 20 चौसेमी (1 गुण)		
प्र. 6)	खालील प्रश्न सोडव.	05 .71.12	6
	अ) मांडणी (1 गुण)		2
	उत्तर 18.800 (1 गुण)		
	ब) मांडणी (1 गुण)		2
	उत्तर 340 (1 गुण)		
	क) मांडणी (1 गुण)		2
	उत्तर 18.600 (1 गुण)		

प्र. क्र.	प्रश्नासह उत्तरे व सूचना	अध्ययन निष्पत्ती	गुणदान															
प्र. 7)	पुढील प्रश्न सोडव. अ) 4 बेरीज येण्यासाठी कोणत्याही दोन संख्या. ब) चारपेक्षा मोठी बेरीज येणाऱ्या कोणत्याही 2 संख्या.	-	4 2 2															
प्र. 8)	पुढील प्रश्न सोडव. अ) मांडणी (1 गुण) 6 तास, 20 मि. (1 गुण) ब) मांडणी (1 गुण) 150 मीटर रस्त्याचे काम बाकी (1 गुण)	05 .71.05	4 2 2															
प्र. 9)	दिलेल्या माहितीवरून चित्रालेख काढ. एका रोपवाटिकेमध्ये खालीलप्रमाणे झाडांची कलमे विकली गेली. त्या माहितीवरून चित्रालेख तयार करा. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="3">⊙ = 12 कलमे</td> </tr> <tr> <td>आंबा</td> <td>⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙</td> <td>1 गुण</td> </tr> <tr> <td>लिंबू</td> <td>⊙ ⊙</td> <td>1 गुण</td> </tr> <tr> <td>संत्री</td> <td>⊙ ⊙ ⊙</td> <td>1 गुण</td> </tr> <tr> <td>चिकू</td> <td>⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙</td> <td>1 गुण</td> </tr> </table>	⊙ = 12 कलमे			आंबा	⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙	1 गुण	लिंबू	⊙ ⊙	1 गुण	संत्री	⊙ ⊙ ⊙	1 गुण	चिकू	⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙	1 गुण	05 .71.10	4
⊙ = 12 कलमे																		
आंबा	⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙	1 गुण																
लिंबू	⊙ ⊙	1 गुण																
संत्री	⊙ ⊙ ⊙	1 गुण																
चिकू	⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙	1 गुण																